

sker er nogle gange i en situation, hvor det er deres eneste mulighed for at overleve.

Derfor er det væsentligt, at vi tager debatten uafhængigt af det, og det er væsentligt, at Kristeligt Folkeparti har rejst debatten i dag.

Debatten i dag bliver jo ikke nær så dybtgående, som man kunne ønske sig, fordi taletiden er begrænset, og der er mange aspekter at tage fat i. Men jeg vil vende tilbage til senere, at vi i øvrigt alligevel er tilfredse med det forslag til vedtagelse, som er blevet fremsat, som jo lægger op til, at der kommer til at ske noget mere.

Det problematiske ved xenotransplantation er jo for det første spørgsmålet om afstødning af det nye organ. Det næste, der vel egentlig er endnu mere vigtigt, er: Får vi tilsigtet/utilsigtet, skjult/ikke-skjult overført sygdomme fra dyr til mennesker, sygdomme, som ellers ikke havde nogen problemer i sig, så længe det var dyret, der havde dem? Dyret er i sin natur indrettet til at håndtere sygdommen, men hvad sker der i det øjeblik, hvor den bliver overført til et menneske? Har vi så pludselig en ganske, ganske alvorlig situation, som kan accelerere, uden at vi har styr på det? Det er helt klart et problem, som skal afdækkes meget, meget nøje, inden man går i gang med det her.

Der er også det problematiske omkring det etiske, og den etiske debat vil vi også gerne tage. Nu lyser den gule lampe allerede, og det betyder jo bare, at taletiden går meget stærkt. Men for lige at illustrere, hvor svært det kan være at diskutere etikken, så har man jo i mange år ikke haft nogen problemer med, at man har taget medicin, som er, om jeg så må sige, dyrket i dyr, f.eks. insulin og lignende. Det har man ikke haft nogen problemer med; der har ikke været nogen etiske problemer.

Men når man så pludselig taler om, at nu tager man hele grisens hjerte og transplanterer, så er der pludselig et etisk problem. Og derfor er spørgsmålet: Hvor stor en mængde dyr skal der ind i et menneske, før man taler om, at der er et etisk problem? Det er jo en ganske spændende debat i virkeligheden, for verden er jo ikke sort/hvid. Man kan ikke sige ja eller nej til det her.

For os er det også væsentligt, at vi får lagt vægt på dyrenes velfærd. Vi vil i hvert fald ikke være med til, at man overser dyrenes velfærd i iveren efter at sørge for, at det her bare bliver gennemført og derved på dyrenes bekostning. Det vil vi ikke være med til. Dyrenes velfærd skal klart i fokus.

Der er heller ingen tvivl om, at patienterne skal være klart informeret om, hvad det er, der foregår. Og patienterne skal have tiden til og muligheden for at overveje, hvad det er, de går ind til, og selvfølgelig også den klare mulighed for at sige fra, uden at det i øvrigt skal få konsekvenser for dem.

Afslutningsvis vil jeg sige, at forskning er vigtig, for viden på området her er altafgørende for, at vi kan komme videre. Forskning er altafgørende for at finde ud af, hvilke muligheder der er, og specielt hvilke muligheder der ikke er til stede, for det er lige så væsentligt. Og så selvfølgelig hele sikkerhedsspørgsmålet omkring det at overføre organer. Så det er også væsentligt at følge med i forskningen internationalt, ud over at vi selvfølgelig selv skal afsætte de nødvendige ressourcer på området.

Så til forslagene til vedtagelse. Det er sådan, at vi i Frihed 2000 vil støtte det forslag, der er fremsat af Venstre, De Konservative og flere andre partier, ud fra at der i det forslag står, at man har en limit på to år, og derefter tager vi hele problematikken op igen og diskuterer den en gang til. Og de penge, der er, kan vi godt leve med i de næste to år.

(Kort bemærkning).

Søren Kolstrup (EL):

Jeg skal på Enhedslistens vegne fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

Forsøg og behandling med xenotransplantation fra dyr til mennesker må ikke tages i anvendelse, uden at der er taget stilling til det fra Folketinget, uden at der åbnes adgang hertil fra de centrale sundhedsmyndigheder, og før der er taget stilling til de faglige og etiske problemer, der rejser sig i forbindelse med disse teknikker.

- En tilladelse bør bygge på, at der foreligger tilstrækkelig sikring mod de risici, der er forbundet med transplantation fra dyr til mennesker, samt at der er foretaget en grundig analyse af kendte og mulige forudsigelige aspekter.
- Det bør tillige sikres, at xenotransplantation ikke indebærer lidelse for de involverede dyr.
- Forsøg og behandling skal finde sted i offentligt regi med fuld aktindsigt for offentligheden.